

М. М. Дьомін. – К., КНУБА, 2012. – Вип. 29. - С.204-209.

4. Панфілов А.В. Особливості формування мобільної оселі для тимчасового перебування (кінець ХХ - початок ХХІ століття): автореферат дис... на здобуття наук. ступеня к. арх.: спец. 05.23.21 «Архітектура будівель і споруд. Творчі концепції архітектурної діяльності». – Москва, 2013.– 26 с.

Аннотация

Рассмотрен опыт быстрого реагирования (после Чернобыльской катастрофы) - проведение проектирования и строительства жилья для переселенцев с целью внедрения его в существующих условиях, а также опыт использования современных модульных домов.

Ключевые слова: модульное жилье, переселенцы, Чернобыльская катастрофа, архитектурно-планировочные решения.

Annotation

The experience of rapid response (after the Chernobyl disaster) - Carrying out the design and construction of housing for persons with a view to introducing it into the existing conditions, as well as experience in the use of modern modular homes.

Keywords: modular housing, immigrants, the Chernobyl disaster, architectural and planning solutions.

УДК 728.1(1-21)(045)

Н. Ю. Авдєєва,
к.арх., доцент НАУ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ КИСВА В МЕЖАХ СТРАТЕГІЧНОЇ ІНІЦІАТИВИ «ДНІПРОВСЬКА ПЕРЛИНА»

Анотація: розглянуто ініціативу підвищення фахової освіти архітекторів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» Інституту аеропортів на базі реального проектування у конкретних містобудівних умовах розвитку території Києва в межах Стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина».

Ключові слова: стратегічна ініціатива «Дніпровська перлина», архітектурне середовище, концепція.

Постановка проблеми. Ініціатива підвищення фахової освіти архітекторів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» на базі реального проектування у

конкретних містобудівних умовах була реалізована при використанні професійного потенціалу кафедр архітектури, містобудування та основ архітектури та дизайну Інституту аеропортів. Для впровадження ідей Інституту аеропортів представники проектної групи Адміністративного офісу стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина» запропонували участь студентів у формуванні концепції, практичних та теоретичних пропозицій розвитку території Києва в межах Стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина». Досвід організації праці молодих архітекторів, які будуть приймати участь у реальному проектуванні, необхідно буде стимулювати та впроваджувати у подальшому процесі фахової освіти.

Огляд літератури. Досвід проектування територіальних одиниць Києва розглядається у дослідженні територій міста, проводиться огляд практичних та теоретичних підходів до формування території Києва в межах Стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина» [1, 2].

Мета роботи. Метою статті є з'ясування підходу до вибору раціональних методів проектування, організації архітектурного процесу за участю студентів, які працюють у реальних конкретних умовах при реалізації Стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина».

Основна частина. «Дніпровська перлина» – це каскад островів (всього 37) у руслі річки Дніпро, а також прибережні до неї території, Дніпровські схили, заплави. Численні парки та інші зелені насадження прославили Київ як одне з найбільш зелених і мальовничих міст. Величезну роль відіграє річка Дніпро з численними притоками, затоками та островами у межах міста, а також значний рельєф правобережної частини Києва. Рельєф і зелені насадження – органічна частина міста, без урахування і охорони якої неможливе формування пропозицій щодо концепції «Дніпровської перлини». Унікальність місця передбачала вирішення студентами задач, які поставали при формуванні проектних пропозицій:

- збереження унікальних природних комплексів акваторії р. Дніпро в м. Києві при відповідальному ставленні до екологічного стану існуючого природно-ландшафтного комплексу;

- екологічний розвиток територіально-функціональних одиниць (поблизу Затоки Верблюд, територій озер та заток у житлових районах м. Києва, Національного парку «Україна», островів Труханів, Муромець, промислового утворення Нижня Теличка, території в межах селища міського типу Козин);

- збереження пам'яток культурної спадщини на території;

- створення пропозицій благоустрою та озеленення території при врахуванні побажань киян щодо рекреаційного, екологічного та спортивно-розважального використання територій;

- врахування розвитку транспортної інфраструктури (в тому числі водного транспорту).

З метою ефективного опрацювання концепції розвитку території «Дніпровська перлина» було виділено наступні 6 територіально-функціональних одиниць:

- територія поблизу Затоки Верблюд;
- територія поблизу озер та заток у житлових районах м. Києва;
- територія Труханового острова та острова Муромець;
- територія в межах «Алеї Соборності»;
- територія в межах промислового утворення «Нижня Теличка»;
- територія селища міського типу Козин.

Проведена студентами фотофіксація окремих територій довела те, що важливу роль у збереженні біорізноманіття міста відіграє Дніпро з його затоками, притоками, островами (рис. 1).

Вивчаючи сучасний стан використання територій в заплаві р. Дніпро, студентами були проаналізовані та виявлені багато не всі проблеми:

- забрудненість територій та низький екологічний стан;
- заболоченість територій та висихання озер;
- хімічне та бактеріологічне забруднення водойм, непридатність територій для відпочинку;
- незадовільний стан транспортної інфраструктури, недостатня пропусканна здатність;
- відсутність зручних туристичних маршрутів;
- відсутність мережі туристичних закладів обслуговування на рекреаційних територіях.

Рис. 1. Фотофіксація території.

Таким чином сучасний стан використання територій в заплаві р. Дніпро характеризується економічними та екологічними порушеннями співвідношень площ територій, що використовуються для господарського призначення і територій природоохоронного, рекреаційного, оздоровчого характеру. Спостерігається масова забудова заплавної ділянок, яка всюди здійснюється

руйнівним шляхом для ландшафтних комплексів, що використовуються під забудову, так і прилеглих до них. Сучасна широкомасштабна забудова без належного відведення побутових стоків (каналізації) призводить до різкого погіршення санітарного стану берегової зони та мілководь.

З метою ефективного опрацювання концепції формування «Дніпровської перлини» був проведений аналіз вихідних даних: фізико-географічних; екологічного стану території; кліматичних та мікрокліматичних умов. Для реалізації проектних пропозицій були сформульовані вимоги, які включають:

- містобудівні вимоги (проектування необхідно було вести відповідно до чинних Державних будівельних норм, отримати проектно-планувальні документи місцевості проектування, скласти генеральні плани по можливості на реальній топографічній зйомці, використовувати існуючі пропозиції щодо раціоналізації транспортно-пішохідної схеми кожної ділянки проектування, враховувати межі історико-культурних заповідників і зон охорони пам'яток історії та культури м. Києва);

- екологічні вимоги (враховувати дані про забрудненість та низький екологічний стан прибережної території, заболоченість, хімічне та бактеріологічне забруднення водойм);

- вимоги до благоустрою, озеленення територій (раціональне використання елементів озеленення, малих архітектурних форм, обережне використання елементів зовнішньої реклами, вибір матеріалів, які відповідають стилю пам'яток);

- об'ємно-планувальні вимоги (збереження масштабних та стильових особливостей споруд, що проектуються, взаємозв'язок з архітектурою існуючої забудови);

- вимоги до врахування потреб інвалідів та інших мало мобільних груп населення;

- протипожежні вимоги.

Для кожної територіальної одиниці, яку обирали студенти для формування концепції, були запропоновані конкретні проектні пропозиції: «Центр відпочинку та оздоровлення», «Центр дитячої та юнацької творчості», «Готель», «Дитячий центр мистецтв», «Молодіжний центр», «Культурно-дозвіллевий центр», «Школа мистецтв», «Центр дозвілля молоді», «Фестивальне містечко», «Центр спортивного розвитку для дітей дошкільного віку», «Центр громадського обслуговування на мостовому переході (біля м. Патона), «Архітектурно-ландшафтна організація рекреаційної зони міста Києва в межах стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина», «Медіа-центр» та інші (рис. 2, 3).

При цьому студентські проектні пропозиції враховували всі завдання:

- провести аналіз містобудівного та культурного значення території, транспортного обслуговування, благоустрою території;
- зберегти наявну екосистему території;
- провести функціональне зонування території;
- ефективно використати природно-рекреаційний потенціал території та озер, що знаходяться на цій території;
- провести благоустрій та озеленення території;
- запропонувати утворити загальноміські зони відпочинку та спорту цілорічного функціонування;
- запропонувати утворити загальноміські освітні зони для юнацтва та молоді.

Рис. 2. Концептуальні пропозиції архітектурно-планувальної організації Громадського центру Нижня Теличка. Офісний центр (студент Оксана Ляхович).

Рис.3. Концептуальні пропозиції архітектурно-планувальної організації Громадського центру Нижня Теличка. Детальний план території (студент Беата Бордаш)

Висновки. Розвиток території пропонується здійснювати за наступними концептуальними напрямками: 1) Екологічна концепція; 2) Концепція планувальної організації та функціонального зонування території; 3) Концепція інженерно-транспортного забезпечення.

Сформовані студентами проектні пропозиції та концептуальні ідеї можуть здійснюватись у таких напрямках:

- утворення унікальних природних комплексів акваторії р. Дніпро в м. Києві при відповідальному ставленні до екологічного стану існуючого природно-ландшафтного комплексу;

- сприяння поліпшенню екологічного стану атмосферного повітря, водного басейну, земельних ресурсів, зелених насаджень шляхом проведення функціонального зонування території в межах «Дніпровської перлини»;

- визначення меж сельбищних територій, зон житлової забудови, громадських центрів, рекреаційних установ, об'єктів інженерної інфраструктури у відповідності з нормативними вимогами;

- визначення та перетворення існуючих виробничих утворень для нового ефективного використання;

- збереження ландшафту з заборонаю будівництва висотних споруд;

- розроблення підходу до організації відпочинку населення на території, організації туристичної діяльності, екскурсій, оздоровлення;

- утворення паркових зон, зон рекреації, водоохоронних зон;

- збереження наявної екосистеми озер;

- збереження флори та фауни;

- проведення оновлення насаджень дерев на територіях зарослих чагарниками;

- резервування території для створення нових мостових переходів;

- організація зручного транспортного обслуговування відвідувачів різними видами транспорту (доступність об'єктів до транспортних вузлів Києва, що може досягатися не тільки автомобільним транспортом, але й водним шляхом, малою авіацією та будівництвом вертолітних майданчиків);

- використання дизайну, який впроваджує національні характеристики, що одночасно підкреслює особливості української культури та історії;

- створення образотворчого архітектурного оформлення основних підходів і в'їздів з боку станцій метро та набережних;

- захищення від атмосферних впливів суспільних зон, що об'єднують основні об'єкти громадських комплексів (засклення пішохідних зон створюють комфортні умови в літню жару й захист людей від атмосферних впливів у зимовий період).

У проектні пропозиції розвитку території в межах Стратегічної ініціативи «Дніпровська перлина» закладені наступні ідеї:

- додання Києву нових функцій, які будуть сприяти високому економічному росту й створенню навколишнього середовища високої якості;

- використання краси рельєфу території і звивистого берега річки,

об'єднання в такий спосіб об'єктів, площ, зелених просторів, води й сонця;
- використання в повному обсязі пейзажу р. Дніпро й водних ресурсів;
- створення принципово нового фасаду міста;
- втілення в архітектурі об'єктів «Дніпровської перлини» духу міста, культури й традицій України.

Список використаних джерел:

1. Історико-містобудівні дослідження Києва / За ред. Вечерського В. В.; Відп. за вип. Сердюк О. М. – К.: 2012. С. 147 іл. – Бібліогр.: с. – (Науково-дослідний інститут пам'яток охоронних досліджень).
2. «Дніпровська перлина» Стратегічна ініціатива [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://kga.gov.ua/dp.kga.gov.ua/uk/strategichna-initsiativa-dniprovska-perlina>

Аннотация

Рассмотрена инициатива повышения уровня специального образования архитекторов образовательного-квалификационного уровня «Бакалавр» Института аэропортов на базе реального проектирования в конкретных градостроительных условиях развития территории Киева в границах Стратегической инициативы «Жемчужина Днепра».

Ключевые слова: стратегическая инициатива «Жемчужина Днепра», архитектура среды, концепция.

Annotation

The initiative of increasing the student educational level «Bachelor» in the Institute of Airports in real design of Kyiv urban areas merging the initiative «Dnipro Pearl» is considered.

Key words: strategic initiative «Dnipro Pearl», architectural environment, concept.